

جریان اجرای همین برنامه بود که یک آرزوی دیرینه مردم ایران که تبدیل نفت به مواد پتروشیمی باشد تحقق یافت. پالایشگاه اراک افتتاح شد، مجتمع پتروشیمی اراک مورد بهره‌برداری قرار گرفت و مجتمع عظیم پتروشیمی بندر امام در شرف بهره‌برداری نهائی است. طرح‌های متعددی در زمینه سدسازی،

مخابرات، تولید نیرو، تولید آهن و فولاد به مرحله بهره‌برداری رسیده یا در حال تکمیل است. امسا علی‌رغم این دستاوردها پروژه‌های بسیاری نیمه تمام مانده است. برنامه دوم نخست باید به تکمیل این پروژه‌ها نظر داشته باشد. به یاد داشته باشیم تاکنون میلیاردها دلار و میلیاردها

تومان برای همین پروژه‌های نیمه تمام سرمایه‌گذاری شده است. در این جا مسأله الا هم فی الا هم کردن پروژه‌ها و اهداف مطرح است. از طرفی آیا نمی‌توان برنامه دوم را مانند بودجه سال ۱۳۷۳ شناور کرد؟ بدین ترتیب که بجای کنار گذاشتن اهداف، آنها را طبقه‌بندی کرده و مشخص کنند تا

در صورت ایجاد شرایط مطلوب که به افزایش منابع مالی منجر شود طرح‌های توسعه را براساس همان طبقه‌بندی به مرحله اجرا برسانند. این بر عهده کارشناسان برنامه‌ریزی و اقتصاددانان است که در این زمینه اظهار نظر کنند، و رهنمود ارائه دهند.

جهت‌گیریها و هدفهای کلان کیفی برنامه

بخش دوم:

دیدگاههای کمیسیون تلفیق

کمیسیون تلفیق دو دستور کار را به عنوان سرلوحه برنامه خود در جریان رسیدگی به برنامه دوم برگزیده است. یک دستور کار مربوط است به جهت‌گیریهای این برنامه، و آن دیگری هدف‌های کلان کیفی را مورد نظر قرار داده است.

آگاهی از پیشین و خط مشی کمیسیون تلفیق می‌توانست دقت در اظهار نظر و ارائه پیشنهاد و مشارکت در شناخت کاستی‌های این برنامه را برای اهل فن تضمین کند. از همین رو متن این دو دستور کار عیناً نقل می‌شود.

جهت‌گیریهای برنامه دوم توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

۱- تأکید بر مدیریت کلان اقتصادی از طریق:

الف - استفاده گسترده‌تر از ابزارهای مالی و پولی.

ب - عدم استقرار از سیستم بانکی.

ج - افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.

د - کنترل حجم پول و نرخ رشد نقدینگی و تورم.

ه - استفاده از اوراق قرضه و اوراق سرمایه‌گذاری در سرمایه‌گذاریهای بخش عمومی.

و - تلاش در جهت کاهش تدریجی بدیهیهای خارجی.

۲ - تلاش در سازماندهی بازارهای مختلف از جمله بازار کار با تکیه بر:

الف - ایجاد رقابت گسترده در بازار کالاها و خدمات و کاهش تمرکز قدرت اقتصادی موسسات و دستگاهها و یا شرکتهای دولتی و غیردولتی و مقابله با انحصارگرایی.

ب - تکمیل و توسعه بازارهای موجود از قبیل بازار سرمایه، بورس و بازار موسوم به بازار کالا و نیز بازار کار.

ج - تشویق سرمایه‌گذاران به استفاده هرچه بیشتر از کارکنان ایرانی و استفاده کمتر از کارکنان خارجی و ایجاد شرایط کارآفرینی و ایجاد شغل‌های جدید در طول برنامه دوم.

۳- افزایش بهره‌وری در استفاده از منابع عمومی در سطح آحاد از طریق:

الف - ایجاد نظم و انضباط اکید مالی و نهایت صرفه‌جویی در مصرف منابع و اعتبارات عمرانی و جاری و منابع شرکتهای دولتی و وابسته به دولت.

ب - توجه به افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از منابع به عنوان قاعده عملکرد مدیریت و یکی از ضوابط ارزشیابی آن.

ج - توجه به تسریع در اتمام پروژه‌ها و تحویل سریعتر آنها جهت بهره‌برداری از طریق تمرکز امکانات به جای در دست داشتن پروژه‌های متعدد و پراکنده همراه با کندی کار.

د - توزیع بودجه عمرانی با توجه به استعداد طبیعی استانها و ضریب محرومیت بطور عادلانه.

۴- اصلاح ساختار برنامه‌ریزی، نظارتی، اجرایی و قضائی کشور در جهت تحقق اهداف برنامه با تأکید بر:

الف - توجه به اصلاح نظام اجرایی - اداری و ایجاد نظم و انضباط لازم.

ب - انسجام و هماهنگی بین واحدهای

اداری و سازماندهی کارآ.

ج - حذف دستگاههای موازی.

د - اعمال نظارت دقیق بر عملکرد سازمانهای دولتی.

ه - پرهیز از تمرکز امور در تهران و واگذاری هرچه بیشتر مسئولیتها به استانها و شهرستانها.

و - حذف بوروکراسی پیچیده اداری و استفاده از راههای ساده در انجام امور و برخورد با متخلفین.

ز - گسترده‌تر کردن دامنه انتخاب مدیران و توجه به توانمندیهای فردی آنها با رعایت اصول اعتقادی.

ح - ایجاد زمینه شناسایی و رشد نیروهای جدید و جوان کشور در یک فرآیند تربیت، ارزشیابی و ارتقاء آنها.

ط - تأمین زمینه ایجاد کادر وسیع مدیران.

هـ - تأمین رشد و توسعه پایدار اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی کشور از طریق توجه هرچه بیشتر به نقاط قوت درونی نظام اقتصادی با محوریت بخش کشاورزی و ایجاد مکانیزمهای تقویت بینه‌های داخلی نظام اقتصادی به جای اتکاء به رشد القائی حاصل از درآمد نفت.

هدفهای کلان کیفی

۱- تلاش در جهت تحقق عدالت اجتماعی.

۲- رشد فضائل براساس اخلاق اسلامی و ارتقای کمی و کیفی فرهنگ عمومی جامعه.

۳- هدایت جوانان و نوجوانان در عرصه‌های ایمان مذهبی، فرهنگ خودی، خلاقیت علم، هنر، فن و تربیت

بدنی و مناسبات انسانی، خانوادگی و اجتماعی و مشارکت در صحنه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی.

۴- افزایش بهره‌وری

۵- تربیت نیروی انسانی مورد نیاز.

۶- رشد و توسعه پایدار اقتصادی با محوریت بخش کشاورزی.

۷- اصلاح ساختار نظارتی، اجرایی و قضائی کشور در جهت تحقق اهداف برنامه.

۸- تقویت مشارکت عامه مردم و اتخاذ تدابیر لازم برای نظارت شایسته و پیوسته بر اجرای برنامه.

۹- تلاش در جهت کاهش وابستگی اقتصادی کشور به درآمدهای حاصل از نفت و توسعه بیش از پیش صادرات غیر نفتی.

۱۰- حفظ محیط زیست و استفاده بهینه از منابع طبیعی کشور.

۱۱- تقویت بنیه دفاعی کشور در حد نیاز.

۱۲- رعایت اصول عزت و حکمت و مصلحت کشور در سیاست خارجی.

۱۳- تلاش در جهت حاکمیت کامل قانون و حفظ امنیت همه جانبه آحاد مردم و ترویج فرهنگ احترام به قانون، نظم اجتماعی و وجدان کار.

۱۴- نظام دهمی و بکارگیری تحقیقات بعنوان ابزاری برای حل مشکلات و توسعه کشور.

۱۵- ایجاد تعادل در بخش‌های اقتصادی (ععاونی، خصوصی و دولتی).

۱۶- تقویت و ترجیح ارزشهای انقلاب اسلامی در عرضه کردن منابع مالی وامکانات دولتی.